

ÅRSPLAN 2021-2023

LILLE-STRØMSBU
BARNEHAGE

Innholdsfortegnelse

Lille–Strømsbu barnehage ANS	4
<i>Ansatte: .....</i>	<i>4</i>
Informasjon om vår barnehagevirksomhet	5
<i>Praktiske opplysninger: .....</i>	<i>5</i>
<i>Kontaktinformasjon:.....</i>	<i>5</i>
<i>Klær og utstyr til barnet:.....</i>	<i>6</i>
<i>Dagsrytmen og Ukerytmen: .....</i>	<i>6</i>
<i>Hva er kjernetid? .....</i>	<i>7</i>
<i>Planleggingsdager.....</i>	<i>7</i>
Fokusområder	8
<i>Lek .....</i>	<i>8</i>
<i>Fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst» .....</i>	<i>10</i>
Snakkepakken	10
Bravo-lek.....	10
Tall- og språksprell	12
Leseprosjektet Read Agder:	13
<i>Fagområde «Kropp, bevegelse, mat og helse».....</i>	<i>14</i>
Syngende barnehage:.....	14
Kroppen er min:.....	15
Psykososialt barnehagemiljø:	17
Ti små vennebøker:	18
Kort om vårt innhold og arbeid knyttet til de andre fagområdene;	20
<i>Bursdagsfeiring, markeringer og annet .....</i>	<i>22</i>
<i>Barnehagens hjemmeside og kommunikasjonskanaler .....</i>	<i>24</i>
<i>Samtykke og personvern .....</i>	<i>25</i>
<i>HMS-system.....</i>	<i>25</i>
<i>Hygiene og sykdom.....</i>	<i>26</i>
<i>Rammeplanens formål, innhold og vår praksis .....</i>	<i>28</i>
<i>Barnehagens verdigrunnlag.....</i>	<i>28</i>
<i>Samarbeid med hjemmet .....</i>	<i>29</i>
<i>Barns medvirkning .....</i>	<i>30</i>
<i>Nye barn og tilvenning i barnehagen .....</i>	<i>31</i>
<i>Førskolegruppen og overgang til skolen.....</i>	<i>33</i>
<i>Omsorg, lek, læring og dannings i vår praksis.....</i>	<i>34</i>
Omsorg	34
Lek.....	34
Læring	35
Danning.....	35
<i>Progresjon, vurdering og dokumentasjon .....</i>	<i>36</i>
Avslutning	37

En hage med latter og hverdagsmagi
Et blomstrende landskap med gledshyl i
Et allrom av trygghet for store og små
For de som krabber og de som kan gå
For undrende blikk og nysgjerrige hender
For øyeblikkssmil og lys mellom venner
For støtte i alt man vil klare selv
Og trøst hvis man gråter likevel
En verden hvor alle kan leke og lære
Og bli den de ønsker selv de vil være
En skummel pirat eller brølende løve
Muligheter for alt man vil prøve
En hage for alle som leker og ler
For alle som skaper og alle som ser
en lekende lysning i alt som er grått
Glede og iver for stort og smått
For kunnskap i hodet og ren mat i kroppen
For tøysete sanger med latter på toppen
Et rolig fang og en omsorgsfull hånd
Voksne og barn knytter tette bånd
I denne hagen er alle tilstede
I lek og læring i trygghet og glede

Lille-Strømsbu barnehage ANS

Lille-Strømsbu er en privat barnehage som eies og drives av Ida E. Lynghaug og Jarl Eirik Aanby. Barnehagen har et godkjent oppholds inneareal på 79 kvm, og et fantastisk uteareal på hele 2500 kvm. Her er det godkjent for 24 barn, hvor antall barn varierer på hvor mange små (under 3 år) og store barn (over 3 år) det er. Barnehagen ligger sentralt til i et rolig og støyfritt område like bak Strømmen oppvekstsenter. Vi er heldige som har Åsbieskogen med flotte turløyper i naturskjønne omgivelser og Bie-jordene bare et steinkast unna. Lavvoen som skolen bruker og naturområdet på «Storeheia» ligger kun noen få minutters gange fra barnehagen, og rett på andre siden av veien for gjerdet vårt har vi vår egen «Lilleheia».

Lille-Strømsbu har også et stort flott uteområde hvor barna kan utfolde seg i variert lek hele året. Her er det frodig med masse mykt gress for små barneføtter, bærbusker, frukttrær, grønnsakhage, grillhytte, asfaltert sykkelbane, Elias-båt, og mye mer som stimulerer til aktivitet. Inne har vi to etasjer med mange rom som er delt inn i ulike lekesoner og tema tilrettelagt for små og store barn.

I tillegg til fast turdag og ulike aktiviteter i barnehagen, så deltar vi hvert år på ulike kulturelle arrangement og andre opplevelser i byen og nærmiljøet.

Ansatte:

- Ida E. Lynghaug Barne- og ungdomsarbeider (100%)
- Katrine Bøe Styrer/Pedagogisk leder (100%)
- Benedikte Johannesen Barnehagelærer (100%)
- Tone Haglund Pedagogisk medarbeider (80%)
- Cassandra Moe Gregersen Barnehagelærer (20%)
- Janicke Pettersen Sørensen Barne- og ungdomsarbeider (20%)

Informasjon om vår barnehagevirksomhet

Praktiske opplysninger:

- Barnehagens åpningstider er fra kl.07.00 til kl.16.30.
- Kjernetiden er fra kl. 9.30-14.00.
- Barnehagen må ha beskjed dersom andre enn foreldrene henter barnet i barnehagen.
- Det blir levert ut månedsplan hver mnd. Den vil også ligge på barnehagens hjemmesider, lukket facebookside og henges opp på tavla i gangen + et eksemplar på papir til alle.
- Barnehagen har 5-8 planleggings dager i året.
- Fotografen kommer en gang i året for å ta enkeltbilder, søskenbilder og gruppebilder av alle barna og ansatte.
- Litt kort info om «dagen i dag» med aktiviteter og diverse vil stå skrevet på «tavle» funksjonen i Kidplan, men den viktigste kommunikasjonen skjer ved levering og henting.
- To ganger i uken serverer vi variert varm-lunsj, der barna som ønsker får delta på matlagingen. Vi serverer også frukt/grønnsaker og melk til barna hver dag. Ellers har barna med egen niste til alle måltidene + egen flaske til vann.
- Barna må ha med ren flaske i barnehagen hver dag. Husk å sjekke at tuten på flasken er hel og ren.
- Litt turpenger for høst og vår samles inn i starten av barnehageåret. Disse går til diverse utflukter, etc. Beløpet vil variere hvert år ift. antall barn og voksne og mulighetene vi har for å komme oss av gårde på ulike ekstraordinære turer.
- Vi har innimellom elever/studenter, spesialpedagoger eller andre fra ulike instanser hos oss i perioder. Dette blir foreldrene alltid informert om.
- Personalet deltar jevnlig på førstehjelpskurs og livredningskurs.
- Barnehagen holder stengt på julaften og nyttårsaften. Lille julaften og onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl.12.00. Barnehagen holder åpent mellom jul og nyttår, og dagene før påske, dersom der er 3 eller flere barn.
- Barnehagen har stengt 4 uker om sommeren; fom. andre uken i juli, tom. første uken i august.

Kontaktinformasjon:

- Eikeliveien 14, 4839 Arendal
- Mobil; 90062968
- Mail; lillestromsbu@hotmail.no

Hjemmeside; www.lille-stromsbu.barnehage.no

Klær og utstyr til barnet:

Dette ønsker vi å ha tilgjengelig i barnehagen til enhver tid.

Hele året:	Vår/sommer:	Høst/vinter:	Annet/evt.:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sko ▪ Støvler ▪ Regntøy ▪ Regnvotter ▪ Jakke ▪ Gensere ▪ Bukser ▪ Sokker ▪ Truser ▪ Body/T-skjorte 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Caps/solhatt ▪ Shorts ▪ Body/t-skjorte ▪ Sandaler ▪ Badetøy ▪ Badehåndkle 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strømpebukse ▪ Ull sett ▪ Fleece sett ▪ Hals ▪ Lue ▪ pannebånd ▪ Ullsokker ▪ Dress ▪ Vintersko ▪ Votter 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niste boks ▪ Flaske ▪ Smokk/sutt og eventuelt kosefille ▪ Vinter sovepose ▪ Vår sovepose ▪ Bleier ▪ Solkrem/kuldekrem ▪ Sekk ▪ <u>PS. Husk å merke alt tøy, sko og annet utstyr!</u>

Dagsrytmen og Ukerytmen:

- 07.00/07.15 Barnehagen åpner
- Ca. 08.15/08.30 Frokost er ferdig
- 08.30 Lek inne eller ute
- 09.30 Tur/Aktivitet/Grupper (kjernetid starter)
- Ca. 10.15/10.30 Samling
- Ca. 10.30/10.45 Niste/varmlunsj
- 11.00-13.30 Sovetid for de som trenger (avtales med foreldrene)
- 11.30-13.30 Utelek
- Ca. 13.30/14.00 Niste og frukt/grønnsaker (kjernetid slutter)
- 14.30 Lek inne eller ute
- 16.30 Barnehagen stenger

Små endringer i ukerytmen vil nok forekomme ilt. barnehageåret, men ser foreløpig slik ut:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Turdag for de store (Vi ønsker at alle barna blir <u>levert innen 9.15</u>) Hobby og temasamling for de små	Gruppetid Matgruppe	Turdag for de små Hobby og temasamling for de store	Gruppetid Matgruppe	Fellessamling, gruppetid eller ekstra turdag

Hva er kjernetid?

Kjernetid er mellom kl. 09.30-14.00. I denne tiden drar vi på turer og holder på med planlagte aktiviteter. Vi ønsker at barna skal være levert innen kl.09.30 dersom ingen annen beskjed er gitt på forhånd. Det er viktig at barna kommer i god tid, slik at de får være med på alle aktivitetene vi har for dagen. Det kan være lurt å levere barna litt før kjernetid starter slik at de kan leke litt før vi går i gang med dagens aktiviteter. Er det grunner til at dere en dag ikke kan komme i tide, eller trenger og hente barnet tidligere, så er det fint om dere gir beskjed.

Planleggingsdager

På alle planleggingsdager er barnehagen stengt. Vi prøver å følge skoleruta så langt det lar seg gjøre, men noen dager vil komme utenom pga. kurs, etc. Planleggingsdagene brukes bla. på kursing, kompetanseutvikling og planlegging av pedagogisk opplegg, tema, osv. i barnehagen. Vi bruker tiden på å reflektere over egen praksis, og det pedagogiske arbeidet ut i fra barnas utvikling, trivsel og tilrettelegger ift. barnas beste. Endringer i det fysiske leke og læringsmiljøet ute og inne i barnehagen bruker vi også mye av tiden på. Dato og info om når vi har planleggingsdager vil stå oppført på månedsplanene, på tavla i gangen og på barnehagens hjemmesider. Påminnelse blir sendt ut i god tid. Det er vanlig å ha 5-8 planleggingsdager i løpet av et barnehageår.

Faste planleggingsdager:

- **Mandag 02.08-21**
- **Fredag 14.05-21**
- **Mandag 03.01-22**
- **Fredag 27.05-22**
- **Mandag 01.08-22**
- **Mandag 02.01-23**

Vi har ofte en ekstra planleggingsdag i løpet av høsten og vinteren i tillegg til disse faste datoene. Da gjerne ifm. heldagskurs gjennom Arendal kommune eller fylkeskommunen. Informasjon blir gitt fortløpende.

Fokusområder

I vårt pedagogiske arbeid med planlegging og tilrettelegging er det barnehageloven og rammeplanen for barnehagen som først og fremst er våre verktøy. Vi følger lover og retningslinjer gitt av kunnskapsdepartementet.

Med rammeplanens formål og innhold som ligger i bunn, står hver barnehage fritt til å velge hvordan de legger opp dagene. Turer, aktiviteter, planlagte og ikke-planlagte pedagogiske opplegg, osv.

Vi jobber selvfølgelig med alle punktene beskrevet i Rammeplanen, men vi har valgt å ha hovedfokus på noen områder;

- **Lek**
- **Fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst»**
- **Fagområde «Kropp, bevegelse, mat og helse»**

Lek

At barn skal få være barn og at leken skal ha en sentral plass i barnehagen er veldig viktig for oss, og gjenspeiles også i det som står i rammeplanen;

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling». (Rammeplanen 2017, s.20)

Barna lærer av hverandre gjennom leken. De lærer seg «koder» og utvikler gode ferdigheter i sosialt samspill med andre barn. De små barna lærer av de store barna. Barna bruker hele kroppen og alle sansene når de leker, og det er som den kjente pedagogen John Dewey sier; «*Learning by doing*». Barna lærer gjennom å gjøre noe, og det mest naturlige for små barn å gjøre er å leke! Vi vil tilrettelegge for mye sansestimulerende lek der barna aktivt skal få bruke sine fem hovedsanser - se, høre, føle, lukte og smake. Det finnes mange ulike «typer» lek som f.eks. konstruksjonslek og regellek, men det er rolleleken som vi ser på som den viktigste leken ift. det å knytte vennskap, relasjonsbygging, felleskap og samspill i barnehagen.

Rommet som «den 3 pedagog» og tilrettelegging for et inspirerende lekemiljø har vi mye fokus på, og vi «ommøblerer» med jevne mellomrom de ulike rommene i barnehagen med ulike møbler, materialer, bilder etc. på vegger og tak og leker og utstyr som er tilgjengelige for barna.

Vi som voksne skal være gode rollemodeller, engasjerte og aktive deltakere i leken og som støtte i barnas utforskertrang og lærelyst.

Ofte får man høre av barna at «i dag har jeg bare lekt...», men det har skjedd mye i leken som barna ikke setter ord på. Vi har illustrert Kari Papes «leke-sol» som viser hvor stor betydning leken har for barnas utvikling, læring og danning.

Kari Papes «leke-sol»

Fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst»

Gjennom dette fagområde vil vi jobbe med ulike verktøy i **språklek**. Vi deler oss mye i grupper for å tilrettelegge best mulig for små (0-3 år) og store barn (3-6 år). I språkleken skal blant annet «*barnehagen bidra til at barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. Og opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale*». (Rammeplanen 2017, s.48)

Vi tar i bruk mange ulike arbeidsmetoder for å gjøre språkleken gøy og motiverende for barna.

Snakkepakken er et av verktøyene vi bruker mye. Snakkepakken inneholder bla. mange ulike eventyr og fortellinger hvor vi bruker figurer og andre konkrete i formidlingen. Innlevelse og stemmebruk, samt scenografi er viktige virkemidler i formidlingen og skaper stemning og spenning. I løpet av barnehageåret har vi gjerne ulike tema basert på kjente eventyr, bøker, sanger, etc. og ofte lager vi små skuespill for barna der barna både får være publikum og skuespillere selv.

Les gjerne mer om Snakkepakken på www.snakkepakken.no

Bravo-lek er også et verktøy vi bruker fast i barnehagen, særlig med de yngste barna (0-3).

Det startet med at vi på høsten 2018 var så heldige å bli plukket ut som 1 av 10 barnehager i Aust og Vest-Agder som fikk være med på et språksatsningsprosjekt gjennom bruk av Bravo-leken. Hele personalet har vært på to kurskvelder for å lære hvordan man bruker dette verktøyet. Det var en spesialpedagog som utviklet Bravo-leken gjennom selskapet Intempo as i 2009.

På hjemmesiden deres, www.bravoleken.no finner dere mer informasjon om selve Bravoleken

Hva er Bravo-leken?

Bravo-leken er en aktiv og utviklende lek med ord og bokstaver. Utgangspunktet er ord-, bokstav- og billedkort som brukes på ulike måter. Hovedmålet med alle Bravo-aktivitetene er å legge et solid grunnlag for en god språkutvikling. Ord, bokstaver og bilder kombinert med sanseopplevelser og morsomme aktiviteter, bedrer barnets språklige bevissthet og øker både ordforråd og forståelse. Samtidig får barnet motoriske utfordringer og en herlig opplevelse av å mestre. (Hentet fra www.bravoleken.no)

En Bravo-runde er delt inn i tre-fire ulike stasjoner hvor barna veksler mellom å sitte i ro å lytte, se, føle, smake eller lukte ulike ting, og flytte seg i rommene til neste stasjon ved å gjøre noen fysiske øvelser.

I tillegg til å bruke ulike språklek-verktøy er vår bevissthet rundt betydningen av de daglige samtalene vi har med barna hver dag, utrolig viktig med tanke på språkstimulering. Hva ser vi i garderoben, på badet, ved matbordet, osv. Gjentakelser på gjentakelser av ulike begreper behøver barna for å hjelpe med å lære og utvikle språket. Språkspill, høytlesing, lydbok/lytteøvelser, rim og regler, sang, samlingsstunder med ulike tema, osv. er aktiviteter barna også er med på som stimulerer språket. Vi har ulike tema ift. barnas interesser, årstider, bøker og fortellinger, barnehagens fokusområder, etc.

Tall- og språksprell er et annet pedagogisk verktøy vi bruker fast i barnehagen. Tall- og språksprell er en lekpreget samlingsstund for de eldste(4-6år). Gjennom lekpregede aktiviteter blir det matematiske språket synliggjort, og barna får større kunnskap og innsikt. I Tall- og språksprell samlinger deler barna tanker, opplevelser og ideer med hverandre og er aktivt med for å hjelpe Bøtteknott med alt han trenger hjelp til. I forkant av lekene bruker vi gjerne tid på begrepsavklaring. Hva ser vi på bildet? Vet alle hva dette er for noe? Så snakker vi om størrelse, farge, smak, lukt osv.

I Tall- og språksprell blir vi kjent med flere figurer som blant annet Bøtteknotten og Heksa Surhild.

Bøtteknotten er en snill, morsom og nysgjerrig liten fyr som bor i en fargerik, liten husvogn ved et sirkus. Navnet hans har han fått fordi han ofte går rundt med en bøtte som han samler forskjellige ting i. **Heksa Surhild** er tidvis både skummel og uberegnelig, og av og til fryktelig sur og sint og kan kalehulde.

Lekene er systematisert inn i ulike emner:

Tall sprell

1. Rom og posisjon
2. Form
3. Antall og telling
4. Mønster og likheter
5. Mål og vekt

Språk sprell:

1. Oppmerksomhet for lyd
2. Rim og regler
3. Stavelsesdeling
4. Ordanalyse (forlyd-utlyd-ullstendiganalyse)
5. Ord-og setningsbevissthet
6. Morfembevissthet

Leseprojektet Read Agder:

Fra nyåret 2022 skal vår barnehage være med på et leseprosjekt (tenkt som et fireårig prosjekt) som kommunene i Agder samarbeider om. Målet med prosjektet er å gi økt leseglede blant barn og unge i skole og barnehagealder, og støtte foreldres involvering i lesing. Dette leseprosjektet startet først i Aarhus i Danmark og har vist god effekt. Med dette prosjektet får vi enda et verktøy og metode å jobbe med i vårt ene fokusområde; «*Kommunikasjon, språk og tekst*».

I samarbeid med dere foreldre vil vi i personalet i barnehagen jobbe for at leselysten og gleden over bøker fortsetter å være stor blant barna i Lille-Strømsbu barnehage. Vi får utdelt noen utvalgte bøker (og veiledningshefte) som dere og vi skal bruke sammen både hjemme og i barnehagen. Dette prosjektet er først og fremst tiltenkt de eldste barna i barnehagen, fra 3-4 til 5-6 år. Håper så mange som mulig har mulighet og kapasitet til å bli med på dette leseprosjektet.

Hva er READ?

Read er et system og en metode der foreldre leser sammen med sine barn på en strukturert og planlagt måte. Forskning viser at når foreldre leser daglig sammen med barnet og har samtaler med barnet om innholdet (dialogisk lesing), så har det en positiv effekt på barnets språk, samt senere lese og skriveferdigheter. Det velges ut 5-6 bøker for barnehagen og per trinn på skolen. Bøker og veiledningsmaterieell leveres ut i en «lesebag». Bøkene leveres tilbake, veiledningsmateriellet beholdes. Når alle bøkene er lest, må foreldre bruke det lokale biblioteket for videre lesing med barnet (kan eventuelt gjøre egen avtale med barnehagen for utlån av bøker).

Fagområde «Kropp, bevegelse, mat og helse»

Under dette fagområdet i Rammeplanen står det bla. at barnehagen skal bidra til at barna;

- *Oppelever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.*
- *Blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.*
- *Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.*
- *Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser.*
- *Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser.*
- *Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.*

(Rammeplanen 2017, s.49-50)

Barna skal få sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt sier også rammeplanen under dette fagområdet.

Syngende barnehage:

Vi bruker mye sang, musikk, sanse og bevegelsesleker i løpet av barnehagehverdagen. Her får barna brukt kroppen, språket og sansene aktivt i felleskap hvor de har det gøy sammen! På nyåret 2020 ble vi medlem av Syngende barnehager. Ved å være medlem der får vi tilgang til nye og gamle sanger, bevegelsesleker med sang og rim, og tips til kreative samlingsstunder. Personalet har også deltatt på to kurs foreløpig. Gå gjerne inn på www.syngendebarnhage.no

Vanligvis har vi fått låne gymsalen på Strømmen oppvekstsenter hvert barnehageår, men pga. usikkerheten rundt Covid-19 er det usikkert om vi får låne gymsalen høsten 2021. Mulig vi kan få låne den fra nyåret 2022. Men vi er heldige som har vårt eget «Tumlerom» i barnehagen. Her får barna utfoldet og utfordret seg i ulike motoriske ferdigheter. Turer i skogen, utforske vår egen «Lilleheia» og «Storeheia», nærmiljøet rundt barnehagen og Åsbieskogen, og lek i vårt uteområde har vi som mål at skal prege store deler av dagene i barnehagen. Barna får erfare lek ute i alle årstider med ulikt vær, temperatur, klær, osv. Vi er heldige som har mye skog og mark i variert terreng, og det er fantastisk å se når barna kjenner mestringsfølelse etter f.eks å ha klatret opp på en liten topp helt på egenhånd!

«Personalet skal gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet.»
(Rammeplanen 2017, s.50)

I barnehagen har vi vår egen kjøkkenhage, bærbusker og frukttrær. Vi snakker med barna om hvor maten kommer fra, og de får selv delta på å så frø og sette poteter på våren. Alle følger spente med på utviklingen, og på høsten er de som vil med på innhøstingen. Grønnsakene bruker vi i matlaging i barnehagen, og vi har varm lunsj to ganger i uken hvor barna som ønsker det får delta på matlagingen – «fra jord, til bord».

Vi har fokus på variert og sunn mat, og har som mål å ha en fiskerett i uka hvor vi bruker en del av oppskriftene vi fikk etter Fiskesprell-kurs. Vi håper vårt fokus på variert mat er med på å påvirke barn og foreldre i deres valg av mat og måltider hjemme.

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» (Rammeplanen 2017, s. 11).

Kroppen er min:

Et av våre mål for barna er at de skal bli trygge på seg selv, og godta og like seg selv akkurat slik som de er! «**Du er god nok!**»! Styrke deres selvfølelse og selvtillit. De skal få støtte til å kjenne på og uttrykke egne følelser og grenser, og respektere andres. Kroppen er deres, og de skal få bestemme over seg selv og gi uttrykk for sine behov. Kanskje de f.eks vil ha en pause fra leken en liten stund, de vil ha en klem eller ikke ha en klem, sitte på fanget til en voksen eller bare stå ved siden av, osv.

Alle ansatte har deltatt på basiskurs om vold, seksuelle overgrep og grov omsorgssvikt (2019), og vi jobber i perioder med samtaleverktøyet «Kroppen er min» med de eldste barna. Vi må lære barna å akseptere andre og anerkjenne ulikheter. I tillegg må vi jobbe for å stoppe erting, mobbing, utestengelser og andre krenkelser. Barn og voksne skal kommunisere og samhandle med hverandre for å løse ulike konfliktsituasjoner på en trygg og god måte.

Hovedmålsettingen med «Kroppen er min» er å styrke barnehageansattes kompetanse på å kommunisere med barn om kropp, grenser, krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Vi ønsker å styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd, og respekt for egne og andres identitet, kropp og grenser.

Barna blir invitert til å komme med egne erfaringer, forståelser og fortellinger om de tema som verktøyet omfatter. Barna er selvstendige individer med evne til å ordsette sine liv og

erfaringer når de blir gitt mulighet og trygge rammer. Vi ønsker også å styrke mulighetene for avdekking av krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn.

Målsettingene skal nås gjennom et gruppebasert samtaleverktøy som gir barna innsikt i, og begreper for:

- *forskjellen på hva som er lov og ikke lov å gjøre med andres kropp. Dette inkluderer også normalisering av åpenhet om alle kroppsdelene, om krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.*
- *forskjellen på gode og vonde berøringer eller erfaringer, gode og vonde hemmeligheter.*
- *hva de skal gjøre og hvem de skal henvende seg til hvis noen gjør noe med dem som de ikke liker, ikke forstår eller synes er vondt, ekkelt eller rart.*

I Rammeplanen 2017 i avsnittene «Likestilling og likeverd» og «Livsmestring og helse» ble det vedtatt at barnehagen skal ha fokus på følgende utsagn:

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages». Barnehagen skal også fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

(Rammeplanen 2017, s.10-11)

Ved hjelp av samtaleverktøyet og samlingene i «Kroppen er min» vil vi styrke barnas kompetanse på hva som er lov og ikke lov å gjøre med deres og andres kropp. Vi vil i tillegg få barna til å vite at det er viktig og riktig å si ifra til noen man er trygge på, både hjemme og i barnehagen. Dersom barn opplever omsorgssvikt, overgrep, vold eller andre krenkelser er aldri barnas feil, og det er det så utrolig viktig at barna får høre om igjen og om igjen! (Det hender at barna på 3-4 år får delta på noen av samlingene, men da tilpasses gjerne opplegget litt).

Psykososialt barnehagemiljø:

I januar 2021 trådte to nye paragrafer i barnehageloven i kraft. Alle barnehager i hele landet skal arbeide for å sikre et trygt og godt barnehagemiljø.

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå:

- Hvilke problemer tiltakene skal løse
- Hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- Når tiltakene skal gjennomføres
- Hvem som skal gjennomføre tiltakene
- Når tiltakene skal evalueres

I Rammeplanen for barnehager (2017), som er vårt hovedverktøy i arbeidet med det pedagogiske innholdet i barnehagen, står det også følgende;

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (Rammeplanen 2017, s.11).

Arendal kommune har i løpet av våren 2020 startet så smått med å implementere arbeid mot forebygging av mobbing i barnehagene gjennom den såkalte *Dialogmodellen*

De private barnehagene i kommunen skal også begynne å jobbe med denne modellen i det forebyggende arbeidet mot mobbing. De fleste tenker at det kun er på skolen at mobbing og andre krenkelser oppstår, men det kan også oppdages ulike mobbesituasjoner i barnehagen. Dialogmodellen er et godt verktøy for samarbeid mellom foreldre og personalet for å håndtere og forebygge slike hendelser. Les gjerne mer om Dialogmodellen på www.dialogmodellen.no

«Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.» (Rammeplanen 2017, s.11)

«Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.» (Rammeplanen 2017, s.50)

Ti små vennebøker:

En av metodene og verktøyene vi bruker sammen med barna som en del av vårt arbeid for å forebygge krenkelser og mobbing i vår barnehage er «Ti små vennebøker» av Linda Palm. Som Linda Palm sier «Barnehagen skal arbeide med normer og verdier, men det er ikke alltid lett å vite hvordan. Det handler om å synliggjøre de grunnleggende holdningene som former et menneskes normer og handlinger.»

Gjennom nettopp disse ti vennebøkene ville hun sette ord på ulike temaer innenfor grunnleggende verdier og gjøre dem konkrete for barna; medfølelse og omtanke, hvordan vi har det inni oss og utenpå, og hvordan vi er og oppfører oss mot hverandre.

Ti små vennebøker tar for seg disse ti temaene:

- Samarbeide
- Si unnskyld
- Vente på tur
- Roe seg ned
- Si stopp
- Spre glede
- Dele
- Vise følelser
- Snakke om det
- Bli enige

Barna blir kjent med Kanin og Pinnsvin som opplever ulike situasjoner som barna kan kjenne seg igjen i, og som kan vekke tanker og refleksjoner. Disse fortellingene fører ofte til fine samtaler. Vi bruker gjerne konkrete og lager skuespill (eks. hvor to fra personalet spiller Kanin og Pinnsvin). Tankekart har også fungert bra, og her kommer barna med egne innspill. Noe av det Linda Palm skriver samsvarer godt med paragrafene i barnehageloven og Rammeplanen om det å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn.

«Bruk tid på arbeidet med hvordan vi er, og hva vi gjør mot hverandre. En trygg gruppe er forutsetningen for at alle kan ha det bra, lære og utvikle seg i samspill med andre»
(Vennebøker - veiledning og inspirasjon, Linda Palm, 2019).

Kort om vårt innhold og arbeid knyttet til de andre fagområdene;

I tillegg til våre fokusområder har vi også 5 andre fagområder i Rammeplanen som vi jobber med kontinuerlig gjennom hele barnehageåret;

- ***Kunst, kultur og kreativitet***
- ***Natur, miljø og teknologi***
- ***Antall, rom og form***
- ***Etikk, religion og filosofi***
- ***Nærmiljø og samfunn***

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» (Rammeplanen, 2017)

En fast dag i uka har vi «Hobby»-dag med fokus på «kunst, kultur og kreativitet». Her får barna f.eks male, klippe, lime, snekre, tegne og få kjenne på ulike materialer og utforske hva de kan gjøre og lage med disse. Vi har litt ulike tema i løpet av barnehageåret, f.eks høst, hakkebakkeskogen, livet i havet, jul, etc. som vi ofte «fletter inn» i disse hobby-aktivitetene.

Realfagslek er også noe vi jobber med i barnehagen. Under realfag kommer fagområdene «antall, rom og form» og «natur, miljø og teknikk». Arendal kommune er med i et realfagsprosjekt og vi har fått tildelt en egen «mattekasse» som vi bruker litt i grupper. Kassa inneholder ulike aktiviteter hvor barna får øve på sortering, mengder, former, osv. Barna får også delta på forskjellige eksperimenter både inne og ute. Ulike «matte-spill», mattejakt i bøker, etc. er aktiviteter barna får delta på i tillegg til mattekassa.

Vi drar på turer i områdene rundt barnehagen hvor vi har fokus på «nærmiljø og samfunn», og snakker med barna om det som finnes rundt dem av bygninger, butikker, osv. og hvilke funksjoner de har i samfunnet vårt. Utforskning og undring rundt alt det vi ser i naturen av trær, blomster, insekt og mye mer!

En av de nærmeste naboene til barnehagen har mange høner, og dit går vi ofte ned på besøk med litt rester etter frukt og grønt. Barna har fått komme inn til hønene og fått se hvor de legger egg.

Miljøet er vi opptatt av, og jobber for å skape gode holdninger hos barna ift. resirkulering, søppel og ta vare på naturen. Barna får være **miljøagenter** og vi tar med hansker og poser og plukker søppel i området rundt barnehagen hver vår.

Det store høydepunktet en gang i uka er når søppelbilen kommer ned bakken for å tømme søppeldunkene!

Barn undrer seg mye og er nysgjerrige på verden og alt som finnes på jordkloden vår. Gjennom fagområde «etikk, religion og filosofi» bruker vi tid på samtaler som omhandler bla. det at alle mennesker er forskjellige, men alle er like mye verdt.

Noen mennesker tror på noe og lever livene sine på ulike måter og det skal vi respektere. Alle har sin plass i samfunnet vi lever i, og er en del av de mange ulike folkeslagene som finnes på jordkloden vår. Vi undrer oss over ulike fenomener og «hva, hvordan, hvorfor».

Bursdagsfeiringer, markeringer og annet

- Bursdagsfeiring. Når et barn har bursdag i barnehagen er det viktig å gjøre ekstra stas på dette barnet. Vi henger ut flagg og på veggen i gangen henger vi opp bilde. Vi gratulerer barnet med dagen med sang, «raketttoppskytning» og leker. Barnet får være med å velge farge, klippe ut og pynte sin egen krone og ha på seg kappe i samlingsstund. Vi lager også et kort med bilde av barnet hvor vi skriver en liten hilsen fra små og store. I barnehagen tenker vi at det skal være likt for alle. Det er ikke lov å ha medbrakt kake eller is. Vi lager smoothie til alle barna og dekker bordene med fin bursdags duk.

- «Ha-med dag» har vi fast den siste fredagen i hver måned. Her får barna ta med en passelig stor leke (uten for mye lyd) hjemmefra som de får leke med i barnehagen (la gjerne barna ta med en bok). Vi har en samling hvor de får vise fram og fortelle litt om det de har med. Dette kan være en fin måte for barna og skape god lek i felleskap. Det kan også være med på å styrke deres selvtillit ved å stå foran og vise og fortelle. Pga. Koronapandemien vil det inntil videre ikke bli noen «ha-med dag», men straks det er trygt nok ift. smittevern vil vi gjeninnføre dette.

Andre faste aktiviteter og opplegg vi deltar på og markerer:

- På Tromøya ved idylliske Hove har de bugnende maisåker vi drar til i oppstarten av hvert barnehageår (august/september). Der får barna plukke med seg maiskolber som de får med seg hjem og som vi spiser i barnehagen.

- Brannvernssuka markerer vi hver høst (september), og her blir barna kjent med brannbamsen Bjørnis og lærer om brannvern.

- Rundt datoen for den internasjonale FN-dagen (oktober) har vi høstfest. På høstfesten stiller vi ut noe av det barna har laget både av kunst og mat. Alt vi stiller ut er til salgs og inntektene går til veldedige formål. Barna har i forkant av høstfesten vært med på forberedelser i løpet av sommeren ved å plukke rips (ikke alltid vi har nok rips) og rabarbra fra hagen vår som det lages saft av, tatt opp poteter og gulrøtter fra grønnsakshagen vår som skal være en av ingrediensene til lapskaus, osv. Vi har snakket med barna om menneskerettigheter (spesielt barns rettigheter), at ikke alle mennesker i verden har det like godt som oss, og da er det fint å kunne hjelpe andre.

- Vi følger norske tradisjoner ifm. jul og påske og Julenissen, Rampenissen og Påskeharen dukker opp hvert år.
- Ellers har vi pleid å være med på vinterfestivalen i byen om vinteren (januar).
- Karneval og markering av Samefolkets nasjonaldag har vi i Februar.
- 17 mai markerer vi med en «mini» -17.mai feiring «i god norsk tradisjons ånd», med sang og musikk, flagg, tog, osv.
- Vi har også fast tur til dyreparken og/eller togtur til Nelaug før sommerferien (hvis det lar seg gjennomføre rent praktisk).
- I Juni har vi årlig sommeravslutning, her er foreldre, søsken, besteforeldre osv, hjertelig velkommen.
- Innimellom drar vi også på turer til byen, biblioteket, stranda, og ulike kulturelle arrangement på f.eks Bomuldsfabrikken kunsthall.

Barnehagens hjemmeside og kommunikasjonskanaler

Vår hjemmeside er delt inn i en offentlig side som alle har tilgang til, og en lukket side for foreldre og ansatte. Den lukkede hjemmesiden blir brukt som kommunikasjon og informasjonskanal og dokumentasjon i forhold til hva som skjer og rører seg i barnehagen. Det vil bli lagt ut bilder og tekst fra turer, aktiviteter, tema osv. fra barnehagehverdagen gjennom hele året. Vi legger også ut månedsplanen, praktiske opplysninger, sovetider, bleieskift, linker, etc. som er nyttige for dere foreldre. Det er **KUN** på den **lukkede siden** at vi legger ut bilder hvor man kan se ansikter på barna. Hjemmesiden vår; www.lille-stromsbu.barnehagen.no

Vi har en egen app til den lukkede hjemmesiden som er veldig enkel i bruk. Det er ønskelig at alle foreldrene bruker denne appen. Søk i app-butikken etter «Kidplan» (PBL medlemservice as). Alle får tilsendt link på mail med brukernavn og passord til å opprette bruker i Kidplan.

På «tavle» funksjonen i Kidplan-appen kommer det ut litt info om dagen i dag, og på tavla i gangen henger det bilde over hvem som er på jobb den dagen. Men la oss ikke glemme at den viktigste kommunikasjonen foregår jo selvfølgelig i de daglige hente og bringe situasjonene i barnehagen.

Vi har en offentlig og en lukket Facebookside hvor vi legger ut litt bilder (ingen ansikt på den offentlige), tekst, info, etc. Søk etter «Lille-Strømsbu Barnehage» (offentlig side) og «Foreldre/foresatte i Lille-Strømsbu Barnehage» (lukket side) på Facebook. Innimellom sender vi også inn bilder og tekst til Sideblikk i Agderposten.

Samtykke og personvern

Når barna begynner i barnehagen, skal alle foreldre få utdelt samtykke-skjema. Dette skjema inneholder ulike punkter om hva barna får lov til å vises i, og delta på, i tiden de oppholder seg i barnehagen. F.eks kjøre buss, legge ut bilder på hjemmesiden, utdeling av adresse og tlf.nr, henge opp bursdagskalender med bilde, navn og fødselsdag av barna, etc. Foreldrene skal krysse av og signere og barnehagen skal oppbevare skjema innelåst i arkiv i barnets mappe. I mai 2018 trådte den nye og strengere personvernloven i kraft, og den sier blant annet at når et barn slutter i barnehagen skal mappen med all informasjon som gjelder barnet makuleres umiddelbart. Alt av bilder som vi og dere foreldre tar ifm. ulike tilstelninger i barnehagen og aktiviteter/samlinger, osv. er **KUN** til privat bruk og skal **ikke** deles videre. Fotografen kommer en gang i året (høst eller vår) for å ta enkeltbilder, søskenbilder og gruppebilder av alle barna. Dere får link til bestilling av bilder tatt av fotografen.

Vi tar mye bilder av barna i ulike lek og samspillsituasjoner, og vi viser høy forsiktighet i bruken og publiseringen av disse på vår hjemmeside, og andre medier. I barnehagen henger vi av og til opp plakater med bilder og tekst fra diverse aktiviteter, og bilde av barna blir hengt opp på deres plass i garderoben. Gjennom bilder og tekst får vi dokumentert hva barna er med på i løpet av barnehagehverdagen, og det er en fin kilde til gode samtaler og refleksjoner i felleskap med dere foreldre og barna.

HMS-system

Med HMS menes helse, miljø og sikkerhet. Alle barnehager er pliktige til å ha et hms-system. Noen utarbeider sitt eget system, mens andre (spesielt store kjeder) følger ferdige «maler». Vårt hms-systemet inneholder ulike rutiner og beredskapsplaner, skademeldingsskjemaer, allergilister, osv. som skal sikre og dokumentere at barna (og de ansatte) oppholder seg i en barnehage som har et tilrettelagt og trygt miljø for alle både inne og ute. I vår Kidplan-app har vi egne tellelister hvor vi huker av etter hvert som barna telles. Her blir dato og klokkeslett registrert og lagret slik at vi alltid kan gå tilbake å sjekke. Barna som sover sjekkes også jevnlig og huker av i samme liste. Vi har egne vaktrutiner slik at alle vet hvem som har hovedansvar for f.eks tellelisten den dagen. Barna blir også registrert inn når de blir levert og hentet, om de er syke eller har fri. Da har vi full oversikt over barnegruppa og hvor mange barn vi har til enhver tid. Dersom de digitale plattformene skulle svikte har vi skriftlige lister vi bruker på samme måte.

HMS-planene og listene leses gjennom jevnlig, signeres og endres etter behov og etter retningslinjer gitt av kommunen eller andre instanser.

Alle faste ansatte i barnehagen gjennomfører førstehjelpskurs (hvert 1,5 år) og livredningskurs (hvert år). Slik sikrer vi en trygg og god kompetanse dersom uhellet skulle være ute.

Hygiene og sykdom

For oss er det viktig med gode hygiene rutiner for å holde all smitte og bakterier ute av barnehagen. Dersom vi voksne har en godt innarbeidet rutine når det gjelder hygiene-tiltak vil dette lett overføres til barna. Vi som personale og dere som foreldre skal være gode rollemodeller og lære barna hvor viktig det er med f.eks. riktig håndvask. Det skal ikke alltid så mange tiltak til for å unngå unødig smitte og sykdom hos barna og de voksne. Barnets generelle allmenntilstand er avgjørende for om barnet kan være i barnehagen eller ikke. Vi tenker alltid på barnets beste, og gir straks beskjed til foreldrene dersom vi føler at barnets allmenntilstand ikke er tilstrekkelig god nok til at han/hun kan være i barnehagen. Barnet MÅ kunne følge alle aktiviteter i barnehagen både inne og ute. Medisinering av barn skal være i samråd med lege. Vi gir ikke smertestillende eller andre medisiner uten bekreftelse fra lege. Dersom et barn må ha medisinering i løpet av dagen i barnehagen, må styrer eller avtalt personell signere et medisinerings-skjema. Vi må i tillegg ha originalemballasjen til de ulike medisinene hvor det står navnet på medisinen, hvordan den skal gis, barnets navn, lege og signatur fra apoteket som skrev ut medisinen.

De minste barna er sårbare det første året. De skal ut av det trygge redet og inn i en ny hverdag sammen med mange andre barn. Disse små er mer mottagelige for bakterier og virus, enn de som har opparbeidet seg et godt rustet immunforsvar gjennom noen år i barnehage.

Retningslinjer ved de mest vanlige sykdomstilfellene;

- Feber: Barnet skal ha en feberfri dag hjemme.
- Omgangssyke: Hjemme 48 timer etter siste oppkast.
- Diare: Hjemme 48 timer, magen må stabilisere seg.
- Vannkopper: Tørre skorper på vannkoppene.
- Øyekatarr: Barnet kan i barnehagen når behandling er påbegynt.
- Brennkopper: Når sårene ikke vesker, kan barnet komme i barnehagen.
- Lus: Behandling må påbegynnes så fort som mulig etter at lus eller egg er oppdaget. Barnet kan gå i barnehagen etter kur er startet. Nasjonal lusekampanje gjennomføres hvert år i uke 10 og 35.
- Barnemark: Hvis symptomer som kløe i rumpa og vond mage, kontakt lege og start behandling. Barnet kan gå i barnehagen etter kur er startet.

Vi følger alltid retningslinjene som er gitt av folkehelseinstituttet www.fhi.no eller norsk helse informasjon www.nhi.no. Ved noen tilfeller av sykdom tar vi kontakt med fylkeslegen for råd. Dere vil få utdelt skriv og info angående retningslinjer som skal følges ved andre sykdomstilfeller.

Retningslinjer ift. smittevern når det gjelder Covid-19 (Koronaviruset);

I hele verden herjer fortsatt koronaviruset. Selv om flere og flere har blitt vaksinert, må vi fortsatt forholde oss til ulike smittevernsregler en stund til.

Vi har måtte ta del i den felles dugnaden som har foregått siden mars 2020 for å forhindre spredningen av dette fæle viruset. De viktigste retningslinjene og smittevernsreglene som vi fortsatt følger i vår barnehage er;

- Vaske hender/antibac når du kommer og går fra barnehagen. Barna skal vaske hendene straks de blir levert, en av personalet følger dem inn og hjelper til.
- Hold avstand til andre (gjelder spesielt for voksne), minst 1 meter. I garderoben er det størst utfordring ift. 1 meter avstand. Vent «i kø» på utsiden dersom det blir levert og hentet mange barn samtidig.
- Host og nys i armkroken og vask/antibac hendene straks. Ved symptomer på forkjølelse skal barnet holdes hjemme. Snakk med fastlege ang. eventuell testing av covid-19. Barnet skal holdes hjemme minst en dag etter symptomfri. Foreldre som har symptomer skal ikke levere eller hente barnet i barnehagen.
- Skjerpet renhold i barnehagen.

Alle barnehager i Norge følger en smittevernsveileder som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet i samarbeid med FHI. Nå i oppstarten av nytt barnehageår er vi på «grønt nivå» i trafikklysmodellen i smittevernsveilederen. På gult og grønt nivå kan vi i Lille-Strømsbu barnehage anse hele barnegruppa som «en avdeling» siden vi per dags dato har maks 19 barn totalt. På rødt nivå må vi dele barna inn i mindre kohorter (grupper med små og store). Endringer kan skje i løpet av barnehageåret, men dere vil få fortløpende beskjed. Dere kan lese mer om trafikklysmodellen og smittevernsveilederen på;

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/sikkerhet-og-beredskap/informasjon-omkoronaviruset/smittevernveileder/informasjon-til-foreldre/korona---informasjon-til-foreldre-ombarnehagehverdagen/>

Rammeplanens formål, innhold og vår praksis

Barnehagens verdigrunnlag

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres, og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i felleskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse».

(Rammeplanen 2017, s.7)

Noe av det aller viktigste for alle barn i barnehage, og som vi i Lille-Strømsbu barnehage setter aller høyest, er å sikre dem en god og trygg plass å være. En plass hvor de blir møtt, sett og anerkjent av voksne som bryr seg om dem. Voksne som gir dem omsorgen de trenger i form av et fang å sitte på, en hand å holde i, en klem, en «high five», støttende ord, lek og moro, og mye mer. Barna skal føle at de har sin egen plass i felleskapet i vår barnehage, en tilhørighet til gruppa med andre barn og voksne. De skal få være seg selv og bli trygge på sin identitet. Og de skal få vite at de betyr noe og er gode nok akkurat slik de er! Det er tryggheten og omsorgen de får som skaper lekende og lærende barn.

Samarbeid med hjemmet

Som det står i rammeplanen, jf. Barnehageloven § 1, så skal barnehagen og hjemmet (med hjemmet menes foreldrene eller andre foresatte til barnet) samarbeide om å «*ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling*».

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling».

(Rammeplanen 2017, s.29).

I Lille-Strømsbu barnehage er vi i personalet veldig opptatt av at vi har et godt samarbeid med alle barnas foreldre/foresatte. Dere kjenner deres barn best! Vår jobb er å sikre at barna får en trygg og god barnehagehverdag med variert pedagogisk aktivitet i lek og samspill med andre barn. Vi ønsker god kommunikasjon med dere foreldre og da er alt av tilbakemeldinger angående barna deres viktig for oss. Barnets beste skal alltid være i fokus og vi tilrettelegger for at barna deres skal få så god barnehagehverdag som mulig.

Samtaler ved levering og henting, om hvordan barnet har hatt det hjemme og i barnehagen er vi opptatt av å snakke om. Det er disse hverdagslige samtaler, i tillegg til de individuelle foreldresamtalene, som er de viktigste ift. tilrettelegging, osv. for barnet. To ganger i året, på høsten og våren, har vi individuelle foreldresamtaler og her tar vi opp ulike saker og tema som f.eks. barnets sosiale utvikling. Dersom dere ønsker flere samtaler i løpet av året, er det bare å ta kontakt.

«På individnivå (her menes de individuelle foreldresamtalene), skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet». (Rammeplanen 2017, s. 29)

Vi ønsker også gjerne at dere, dersom dere har noen, kommer med tips til aktiviteter, steder vi kan besøke, etc. Det ligger nok en del ressurser og kunnskap hos dere som vi hadde satt pris på å dra nytte av i barnehagen. Kanskje finnes det en brannmann eller sykepleier blant dere?

Vi har et felles foreldremøte på høsten, der vi går igjennom årsplanen, planer for det kommende barnehageåret, og andre ting som er aktuelt. Mulig det også blir et foreldremøte på våren. Der evaluerer vi året som har vært sammen med dere. Dersom vi får det til vil vi

kombinere et av disse foreldremøtene med felles kurs innenfor aktuelle temaer som er nyttig for foreldre og barnehagepersonell.

Annenhver høst velges to nye foreldrerepresentanter (en hovedrepresentant + en vara), disse blir en del av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

Samarbeidsutvalget (SU) består av representanter fra foreldrene, styrer og eier av barnehagen. Dette utvalget har minst et årlig felles møte hvor det tas opp saker ift. f.eks. drift og virksomhet. SU fastsetter barnehagens årsplan. Dersom noen foreldre har saker de ønsker å ta opp med barnehagen, men som ikke ønsker å henvende seg direkte til barnehagen, kan sende saken via foreldrerepresentanten.

Vi minner om at personalet har taushetsplikt.

Barns medvirkning

Samtidig som barnas foreldre har rett på medvirkning, skal også barna selv få medvirke i egen barnehagehverdag. Vi skal være lydhøre og vise forståelse og anerkjennelse for det barna spør og lurer på, og fange opp barnas interesser og det de er opptatt av «her og nå». Videreutvikle leken ift. hva de synes er gøy akkurat der og da.

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104, og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1».

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov». (Rammeplanen 2017, s. 27)

Det er ikke sjeldent i løpet av en uke i barnehagen at planer vi voksne har laget for dagen må endres til fordel for det barna plutselig oppdager. Det vi kaller «den døde mus» pedagogikken. Når barna plutselig ser et dødt dyr på bakken, eller andre ting som gjør at alt stopper opp og vi må gripe sjansen i disse spontane, ikke-planlagte situasjonene. I slike spontane situasjoner foregår det mange læringsprosesser! Barn er nysgjerrige, de utforsker og leter etter mening og sammenhenger. De får erfaring med ulike og avanserte tankeprosesser ved å undre seg. De får også erfaring med å bruke språket sitt aktivt sammen med andre gjennom å diskutere, stille spørsmål, prøve å finne svar og skape mening sammen, og se ulike sammenhenger.

Nye barn og tilvenning i barnehagen

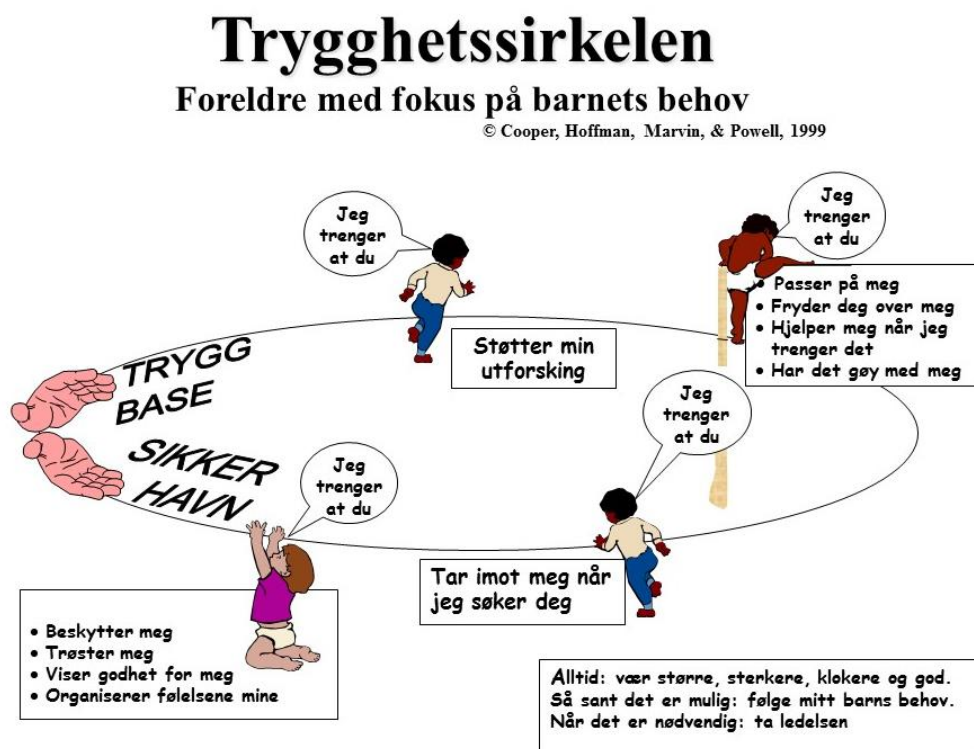
For små barn er det å skulle begynne i barnehagen en veldig stor omveltning og forandring i livet. De skal nå på sin første «reise» for å oppdage verden uten mamma eller pappa som er til stede hele dagen. De skal møte nye voksne og barn i ukjente omgivelser og knytte nye relasjoner.

Det er spesielt viktig i denne første tiden av barnets møte med barnehagen at vi som barnehagepersonell har et tett og godt samarbeid med hjemmet. Alle barn trenger en trygg tilknytning for å sikre trivsel og utvikling, og det er vår oppgave å tilrettelegge for dette for hvert enkelt barn. Vi skal se dem, gi omsorg og støtte deres utforskertrang.

«Tilknytning er en livsnødvendig prosess som resulterer i et bånd mellom barnet og omsorgspersonen/tilknytningspersonen. Tilknytning er nødvendig for å sikre egen trygghet og overlevelse».

(Broberg Hagström, Broberg, «Tilknytning i barnehagen. Hva betyr trygghet for lek og læring?», 2013.)

Tilknytningspersonens hovedoppgave (foreldrene og barnehagens personell) er å fungere som en sikker havn, det vil si ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg, og å være en trygg base for barnets utforsking, lek og læring. Dette er beskrevet i en modell kalt «trygghets sirkelen» (circle of security). Denne modellen er utviklet for å se barnets behov og hvordan den voksne kan tilfredsstille disse på en god måte

Den ordinære tilvenningsperioden som har vært vanlig hos oss og i de fleste andre barnehager er tre dager. Det er som regel ikke tilstrekkelig for så små barn (0-3 år) å klare og opparbeide nye trygge relasjoner på nytt sted på bare tre dager. Vi ønsker å strekke ut tilvenningsperioden med flere dager, gjerne en hel uke, og at foreldrene er fleksible og lett tilgjengelige den andre uka.

Tilvenningsperioden tilrettelegges etter foreldrenes, men først og fremst etter barnas behov. Noen barn bruker kortere tid på å bli trygg og knytte nye relasjoner, mens andre trenger lenger tid. Vi setter av tid til oppstarts samtale helt i starten av tilvenningsperioden for å bli best mulig kjent med barnet og foreldrene.

Etter noen uker tar vi en oppfølgingssamtale for å evaluere oppstarten og tilrettelegge for barnet i tiden videre i barnehagen.

(Det fylles ut samtykke-skjema ved oppstart og der føres det opp navn på personer som kan hente barnet).

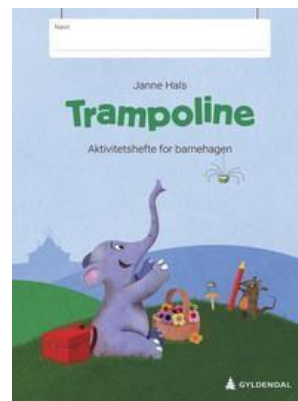

Førskolegruppen og overgang til skolen

Førskolegruppen i barnehagen vil jobbe spesielt med skoleforberedende aktiviteter og selvstendighetstrening.

Noe av det førskolebarna får delta på:

- Ta hensyn til hverandre og være en god venn/lekekamerat
- Kjenne igjen og skrive sitt eget navn
- Selvstendighet ift. påkledning og toalettbesøk
- Ta vare på sine ting, holde orden
- Vise respekt og anerkjenne ulikheter hos andre mennesker
- Ta imot beskjeder - utføre arbeid
- Rosarusmarkering
- Skolebesøk (må avtales med den aktuelle skolen)
- Treffe andre førskolebarn fra samme skolekrets (må avtales med den aktuelle barnehagen/e)
- Vanntilvenning (blir ikke mulig før 2023)
- Temasamlinger «*Kroppen er min*»

Vi leker med tall, bokstaver og former, rim og regler, undrer oss over sammenhenger, tar oss tid til samtaler, og mye mer. Førskoleboken «*Trampoline*» jobber vi med hvert år. Boken er et lærerikt verktøy, og den gir barna en felleskunnskap innen de ulike temaene som de vil møte på skolen.

Førskolebarna skal lære om hvordan de kan hjelpe andre og utføre enkel førstehjelp. De blir kjent med dukken «Henry» som stadig vekk skader seg i barnehagen. Barnehagen vår er medlem i barnas trafikkklubb gjennom Trygg trafikk, og gjennom ulike oppgaver skal de også lære om trafikk, og hvordan man ferdes trygt i og ved trafikken.

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.» (Rammeplanen 2017, s. 33-34)

Vi vil gjøre det beste vi kan, for at overgangen fra barnehagen til skolen skal bli så god og trygg som mulig for barna som begynner i 1 klasse. Retningslinjer gitt av kommunen ift. overgang barnehage-skole følges opp, og vi setter av tid til foreldresamtale på våren hvor overgangsskjema til skolen skrives i samarbeid med dere foreldre. Vi har et godt samarbeid med skolen og sfo, noe vi ser er utrolig viktig. Vi blir informert om når førskolebarna skal ha førskoledager på skolen og sfo på våren/sommeren og vi blir bedt med på besøksdag sammen med andre førskolebarn fra andre barnehager.

Omsorg, lek, læring og danning i vår praksis

I rammeplanen kommer det tydelig fram at barnehagen skal ivareta barnas behov for **omsorg** og **lek**, og fremme **læring** og **danning**.

Omsorg er et grunnleggende behov i alle menneskers liv, og spesielt for barna. I Lille-Strømsbu barnehage har vi som vårt aller viktigste mål at alle barna skal få oppleve en **barnehagehverdag omgitt av omsorgsfulle og tilstedeværende voksne som ser hvert enkelt barn** og deres individuelle behov. Vi er privilegert som er en liten barnehage uten mange ekstra oppgaver, møter og rutiner som stjeler mye av tiden man kunne hatt med barna, og muligheten for observasjoner, osv.

Hos oss er det mer ro og rom for å være aktiv med barna i lek og man får sett dem i ulike samspillsituasjoner og utvikling generelt.

Vi jobber mye ut ifra «Trygghets sirkelen» som ble beskrevet tidligere. Gjennom bruken av trygghets sirkelen, tilstedeværelse og anerkjennelse føler vi oss sikre på at barnas behov for omsorg blir ivaretatt på en god måte i barnehagen vår.

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.»

«I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.»
(Rammeplanen 2017, s.19)

Lek (et av våre fokusområder som det står mer om tidligere i årsplanen) skal ha en sentral plass i barnehagen. Det er gjennom leken at læringen skjer.

«Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.»

«Personalet skal organisere rom, tid, og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek, og bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.» (Rammeplanen 2017, s. 20)

I vår pedagogiske planlegging ift. barnas lek er det viktig å huske på «rommet som den 3 pedagog». Vi jobber med å lage leke-miljøer som barna kan begeistre seg over, og som kan være kilde til utviklingen av ulike typer lek og sanseopplevelser. Bruke varierte leker og materialer, både definerte (biler, dukker, dyr, etc.) og udefinerte (planker, kasser, etc.) både inne og ute for å skape undring, initiativ og kreativitet hos barna. Ofte må barna samarbeide om å skape noe, og det igjen kan være med på å utvikle gode vennskap og felles mestringsopplevelser som er viktig for alle barnehagebarn. I kombinasjon med lek skal vi også legge til rette for at barna får nok tid til rolige aktiviteter, måltider og hvile i løpet av barnehagedagen.

Læring skjer som sagt gjennom leken, i samhandling med andre barn og voksne inne og ute, i planlagte og ikke-planlagte aktiviteter. Læring skjer også i situasjoner man ikke alltid tenker over, som f.eks i garderoben ved påkledning, på badet ved bleieskift, etc. Hos oss er vi opptatt av å være bevisst på å se læring i de små øyeblikkene, og være delaktig i barnas utforskjertrang.

«Personalet skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring. Og være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.» (Rammeplanen 2017, s.22)

Danning betyr i hovedsak at vi skal sette barna i stand til å tenke selv. De skal søke kunnskap, reflektere over og vurdere ulike påstander og sannheter, stille spørsmål og tørre å si sin mening og stå opp for andre. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier, og holdninger sammen, gjennom dialog – hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker. I vår barnehage skal alle barna blir sett og hørt, og vi lærer barna til å lytte til andre.

«Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

«Personalet skal legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.» (Rammeplanen 2017, s.21)

Progresjon, vurdering og dokumentasjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets-, og læringsmuligheter. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

(Rammeplanen 2017, s. 44)

I vår planlegging, både felles på personalmøter og i pedagogenes plantid lager vi månedsplaner og varierte aktiviteter som tilpasses barnas alder, behov, forutsetninger, og interesser. Planleggingen og gjennomføring av det pedagogiske arbeidet skal være i tråd med det som står oppført i Rammeplanen, barnehageloven og årsplanen. Når vi gjennomfører det vi har planlagt så skal det medfølge dokumentasjon. Dokumentasjon kan f.eks være i form av bilder, tekst og informasjon ut til foreldrene om hva barna har deltatt på. Barnehagemyndighetene skal også ha tilgang til noe dokumentasjon fra barnehagen.

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.»

(Rammeplanen 2017, s.39)

All pedagogisk planlegging som skal sikre barna progresjon i barnehagen skal alltid vurderes og evalueres. Hvorfor valgte vi å gjøre det slik? Hva kunne vi gjort annerledes? Hvilket utbytte fikk barna og hva har de lært og opplevd gjennom dette temaet? Hva skal neste målsetting være? Dette er eksempler på spørsmål vi stiller oss i vurderingsarbeidet alene og med hele personalet.

Vi reflekterer over vår praksis, diskuterer hva vi har gjennomført og hva vi har tenkt til å gjennomføre i tiden framover. Hva legger vi vekt på sett i forhold til barnas beste. Vi bruker mye tid på å se an hvert enkelt barns behov, og lager tiltaksplaner for barnegruppa og enkeltbarn dersom vi ser behovet ift. ulike utfordringer.

«Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.»

«Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.» (Rammeplanen 2017, s.38-39)

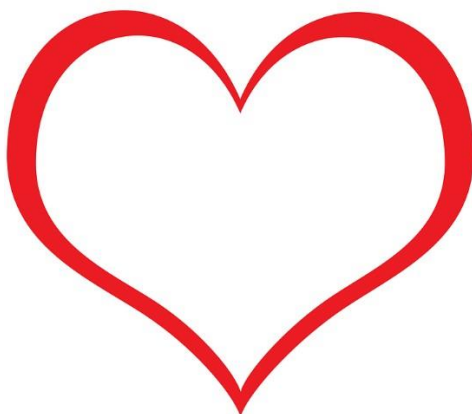
Avslutning

Vi i Lille-Strømsbu barnehage har et stort hjerte ♥ for alle barna i vår barnehage. Det viktigste for oss, og det vi jobber for hver dag, er at alle barna skal få oppleve en barnehagehverdag i **trygge** omgivelser.

Et sted hvor de føler **tilhørighet** og **trivsel** i et felleskap av venner og lekekamerater, og omsorgsfulle og engasjerte voksne! Barn skal få være barn, og barn skal få **leke!**

Ønsker alle et fint og lærerikt barnehageår!

**Alle er hjertelig velkomne på besøk
til den lille flotte barnehagen vår med det store hjerte!**

LILLE-STRØMSBU BARNEHAGE

LILLE-STRØMSBU BARNEHAGE